

Nr. 111 (163) Antradienis, 1946 m. birželio mėn. 4 d. II metai

MIRĖ MARTYNAS JANKUS

"Mintis" VI.1 praneša, kad š.m. gegužės 24 d. Flensburge mirė Martynas Jankus. Palaidotas ten pat. Per visą savo ilgą amžių (gimęs 1858, VIII.7 Bitėnuose, Pagėgių aps.) Jankus dirbo ir tarnavo lietuvių tautai ir buvo vadinamas "pažiosios Lietuvos patriarchu."

IS PASAULIO

PRANCŪZIJOJ RINKIMUS LAIMĖJO PAŽANGIŲJŲ KATALIKŲ PARTIJA (MRP). Paryžius. BBC. VI.4. Per sekmadienį įvykusių rinkimų į konstitucinį parlamentą laimėjo pažangiųjų katalikų (MRP) partija, gavusi 28,2% balsų; toliau eina komunistai su 25,9% ir socialistai su 21,14%. Rinkimuose dalyvavo 82,4% rinkėjų. Ankstyvesniose rinkimuose balsavo 77,7%. Paž. katalikų partija pravedė 17 atstovų daugiau ir dabar turi 160 atstovų. Komunistai balsų gavo daugiau negu per pirmuosius rinkimus, bet paimti sistema davusi 1 (6?) atstovų mažiau. Socialistai nuėmtojo per 300.000 balsų ir 15 atstovų vėty. Dabar jie turės 115 atstovų. Londono radijo komentatorius pažymi, kad rinkimus pralaimėjo: 1) socialistai, kurių vadas Blumas buvęs labai šiltai sutiktas su paskola iš JAV, bet partijai simpatijų neužkariavęs, 2) respublikonų antirepublikanų partija, kuri nors ir pravedė tiek pat atstovų, bet, atsižvelgiant į dėtąsias viltis, pralaimėjusi. Ateinantį antradienį susirinks parlamentas, ir bus priimtas Gonino vyriausybės atsistatydinimas. Dėl naujo ministro pirmininko Londono radijo Paryžiaus korespondentas pažymi, kad paž. katalikų partija siūlysianti dabartinį užs. reik. min. Bidault (kat.). Bet, greičiausia, busią bandoma išlaikyti trijų partijų koaliciją ir toliau. Todėl komunistai su ta kandidatūra nesutiks ir, reikia manyti, vėl busią apsisistoti ant silpniausių iš trijų – socialistų, kurių tas pats Gonin'as esąs rimčiausias kandidatas. Dėl būsimos konstitucijos projekto korespondentas priduria, kad, atsižvelgiant į rinkimų ir tautos atsisakymo rezultatus, kairieji turės padaryti žymių ruožnų dešintiesiems. Turės būti praplėstos prezidento ir vykdomosios valdžios teisės, ir įvestos dviejų rūmų parlamentas. Dėl pačios vyriausybės korespondentas primena, kad ji gali susidaryti iš vien karijų atmintinojo liudies fronto pavyzdžiu, būtent iš komunistų, socialistų ir radikalsocialistų, kurie taip pat sudarytų daugumą. Be to, rinkimai vertinami neigiamai, nes neišryškino nė vienos partijos ar politinės krypties daugumo. Pasiliko tos pačios trijų skirtingų politinių krypčių partijos, tik kiek tiek pasikeitė svorio santykis.

ITALIJOJE PRIEKYJE EINA KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI. Roma. BBC ir Švetc. rad. VI.4. Iki šiolei Italijoje suskaičiuota tik apie 1/4 visų balsų. Aiškiai persvara turi krikščionys demokratai su 2.830.000 balsų. Toliau eina socialistai – 1.615.000 balsų ir komunistai – 1.535.000. Liberalai, eilinio žmogaus partija ir kitos smulkesnės partijos gavusios nuo 200.000 – 300.000 balsų. Charakteringa, kad ir Š. Italijoje, kur yra didieji pramonės centrai, laimi taip pat krikščionys demokratai. Balsų skaičiavimas eina pamažu, nes labai didelis nuošimtis dalyvavo rinkimuose. Spėjama, kad rinkimuose dalyvavo 75% – 90%. Tautos atsisakymas dėl respublikos ar monarchijos iki šioliniams duomenimis eina respublikos naudai: už respubliką jau pasisakė 1.535.050 balsuotojų, o už monarchiją – 1.409.616. Š. Italijoje daugumas pasidėjo už respubliką, pietų Italijoje – už monarchiją.

TRUMPOS ŽINIOS

Londonas. BBC. VI.3. Ateinantį šeštadienį, birželio 8 d., Didž. Britanijos sostinėje įvyks pergaldės paradas. Anglų laikraščiai ta proga pažymi, kad pergalė yra, bet taikos nėra. Rusų kariuomenės dalyv

1946.VI.4.

D i a n o s Ž i n i o s

2r

parade nedalyvaušiančios. Jų vietoje būstanti našama raudona vėliava. Gatvėse, kuriose būna parados, būtų svininkai jau išnuomuojęs šilvovims vietas languose. Tokia viena lango vieta kainuojanti 25 svarai sterlingų. Į Londoną atvyks apie 4 milijonų žmonių. Maisto jie turėsį atsivežti patys.

- BBC.VI.4. Štandien pavinas ž. Rūmuose pasakys kalbą visais aktualiais užsieny politikos klausimais.

- Paryžiui užs.reik.min. p. v. duotojai štandien svarstys Italijos taikos sutarties projektą dėl kurio ir vakar nieko nusitarė.

- Prez.Trumanas po ilgesnio p. sikalbėjimo priėmė Stettiniaus atstataudiniui ir išreiškė padėką už jo pastangas, kuriant JTO Amerikos atstovo S.ug. Taryboje pareigas laikinai eis Jamson'as.

- Rumunijoje du opozicijos ministrai reikalauja greičiau praveisti rinkimus. Cenzūra n. leidusi paskelbti Rumunijos laikraščiuose anglosaksų notų turinio.

- Pragos radijas paskelbė galutinius rinkimų rezultatus. Komunistai, jiems artimi socialdemokratai bei slovakių darbo partija tur iš viso 153 atstovus, visi likusieji - 147.

- Nūberberge vakar ir štandien klausinėjamas Jodlīs.

- Vengrijoje socialistai ir komunistai nutarė nesusijungti į vieną partiją, nes politinis momentas esąs nepalankus.

- Vakar mirė Kalininas, buvęs Tar.Sąjungos Aukšč.Tarybos pirmininkas. Garbės sargybą prie karsto eisigs Stalinas ir kiti žymiausi partijos vurai. Laidotuvių rytoj.

Naujorkas.BBC.VI.4. Naujas Tarybų Sąjungos atstovas Amerikai Novikovas įteikė skiriamuosius raštus Trumanui.

- JLV štabo viršininkas gen.Eisenhoweris, admir.King'as ir senatorius respubl.Wanderbergas, Eyrnes patarėjasp įvairiose vietose kalbėjo apie karo tarnybos pailginimo būtinumą ir tvirtos karo jėgos išlaikymą JAV valstybėse. Eisenhoweris iškladė mintį, kad Amerikos kariuomenė turi būti galinga tol, kol ją pakeis JT kariuomenė. Ir pakeisti galės tik palipsniui.

- Reikšmingieji Amerikos laikraščiai gana šaltai žiūri į S.T. komisijos pranešimą Ispanijos klausimu „New York Times“ abejoja, ar iš viso komisijos nutarimas pasieks tikslą.

P. ULOS ŽINIOS

LATVIAI NORI SUSIJUNGTI DAIRNY ŠVENTĘ. „D.P.Express“ Nr.20 rašo apie latvių tautos dainininkų, primena jų dainų šventės tėvynėje, dabar stovyklose rengiamus koncertus ir kelia mintį čia, ištremtyje, surengti latvių dainų šventę.

U. SUPERJUMPINIS S. PAKSICIAMAS UN. „Die Neue Zeitung“ VI.3 praneša iš New Yorko, kad tarptautiniu susitarimu Jungtinių Tautų pasaulinės orga izacijos sutrumpintas pavadinimas UNO (United Nations Organisation) pakeičiamas nauju sutrumpinimu UN (United Nations), nes paaiškėja kai kurių painiavų. - Tod lietuviškai JTO turėsime trumpinti JT.

STOVIKLOS GYVENIMAS

Rutai atsiimti siuntinėlių kortele. Registratūra praneša, kad visi stovyklos gyventojai birželio 5 d. 3-12 ir 14-17 val. privalo atsiimti kortele Raudonojo Kryžiaus siuntinėliams gauti. Su savimi turėti Identification kortele.